

Jury Report Digital History Thesis Award 2021

BA thesis Suzanne Ros: 'The Age of Man. A Conceptual History of the Anthropocene'

In deze scriptie wordt de opkomst en verbreiding van het concept 'antropoceen' getraceerd, in het bijzonder de opname van het begrip in wetenschappelijk disciplines buiten de aardwetenschappen en vervolgens in het 'publieke debat', zoals vertegenwoordigd door Nederlandstalige kranten. De theoretische grondslag voor de scriptie wordt geboden door de conceptuele geschiedenis (de school van Koselleck c.s.). In methodologisch opzicht is de scriptie een combinatie van een conventioneel historisch-hermeneutische benadering van het verleden en 'digitale geschiedenis'. Of anders gezegd: *close reading* wordt aangevuld met *distant reading*, opgevat als het herkennen van patronen in grotere hoeveelheden data die door een computer geanalyseerd kunnen worden.

Deze scriptie is een fraai voorbeeld van het type *digital history*, waarbij het accent ligt minder op methodologische innovatie dan op de beantwoording van een inhoudelijk wetenschappelijke vraagstelling. Dat is een prima aanpak, en de uitvoering is in veel opzichten voorbeeldig, zowel wat het historisch vakwerk als de digitale benadering betreft. De mogelijkheden en beperkingen van de datasets (in het bijzonder door JSTOR aangeleverde data en een krantencorpus) worden goed uiteengezet.

Voor de analyse van de dataset van JSTOR (om zicht te krijgen op 'antropoceen' in diverse wetenschappelijke disciplines) wordt gericht naar computer-gegenereerde patronen gezocht. De resultaten lijken plausibel en de conclusies zijn interessant. De verantwoording van de methodologie kan tegelijkertijd duidelijker. De scriptie biedt overzichten van *keywords* (blz. 16-17), maar op hoe en op grond van welke criteria zijn die vastgesteld? De distributie van het aantal artikelen levert een mooie grafiek op (blz. 18), maar op grond van welke criteria is die distributie vastgesteld? Pointwise Mutual Information (PMI) wordt ingezet (blz. 19), maar ook hier ontbreekt de methodologische onderbouwing (en het cijfermateriaal dat de mate van associatie aangeeft). Methodologische verantwoording in deze zin is belangrijk in *digital history*. Hoewel deze scriptie in zekere mate (en vooral in de voetnoten) blijk geeft van dit belang, ziet de jury hier nog ruimte naar boven.

De digitale aspecten van de krantenanalyse (om zicht te krijgen op 'antropoceen' in het publieke debat) beperkt zich tot een verstandig gebruik van de zoekfunctie en een handmatige analyse

van het materiaal. De kranten worden qua 'politiek profiel' gecategoriseerd. De jury geeft hierbij ter overdenking mee dat niet alle profielen politiek zijn ('protestants' is eerder religieus/ideologisch) en niet alle profielen juist zijn (*Trouw* is sinds 2000 al lang geen 'protestantse' krant meer)

Op basis van deze combinatie van *close* en *distant reading* weet de scriptie een transitie van de term 'antropoceen' van de aardwetenschappen naar het publieke debat te beschrijven, een transitie die ook opgevat kan worden als een vorm van *appropriation* en hertaling van de term door milieuactivisten. Het begrip blijkt voor hen vooral inzetbaar in de context van het klimaatdebat, waardoor 'antropoceen' een nieuwe, meer politieke conceptuele lading krijgt. Als vorm van *digital history* laat deze scriptie aldus zien dat elementair gebruik van digitale methoden een inhoudelijk gedreven onderzoek uitstekend kan ondersteunen. Daarmee is de eerste uitreiking van de scriptieprijs *digital history* meer dan gerechtvaardigd. De jury feliciteert Suzanne Ros van harte!

Utrecht, maart 2022

Joris van Eijnatten (Voorzitter)

Selin Dilli

Pim Huijnen

Ortal-Paz Saar

Over de *digital history thesis award*

Het Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis rikt jaarlijks prijzen uit voor de beste bachelor-, master- en research masterscriptie die met succes digitale methoden of technieken toepassen.

De jury hanteert vijf criteria om de scripties te beoordelen:

- Het wetenschappelijk niveau van de scriptie
- Originaliteit en belang van het thema en de probleemstelling
- Originaliteit en innovativiteit van de gevolgde digitale methodiek
- Kritische benadering van zowel data als digitale methodiek
- Evenwichtige opbouw, helderheid van stijl en taalvaardigheid